

STEVERJANSKI VESTNIK

Števerjan, Trig Srebode, 6

Izhaja enkrat na mesec

Izdaje S.K.P.D. - Francisek B. Sedež iz Števerjane

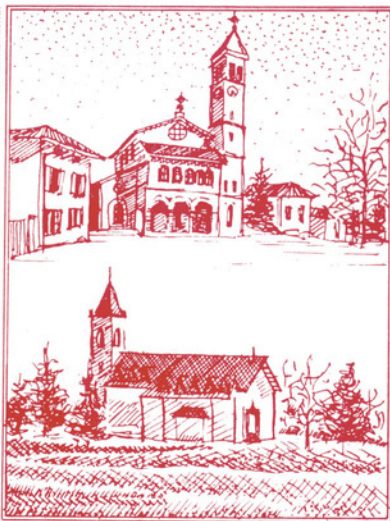
Registriran na sedežu v Gorici, dne 7. marca 1968. števil. 72

UREDILCI: IVAN VOJČIČ (glavni urednik), DAMJAN TERPIN, DAMJAN HLEDE, VALENTINA HUMAR, FRANKA PADOVAN, SILVANA VOJČIČ
UPRAVNI SVET: MIRKO HUMAR, BOBIS HLADNIK, EDI HLEDE (odgovorni urednik) — Lasten tisk

OPREMLILI: ČLANI DRUŠTVA (odgovorni: JELKO KOMJANČIČ)

SLIKA: DAVID PINTAR

Števerjan, april-junij 1991 Leto XXIII Štev. 2

FESTIVAL

MED BOROVCV V ŠTEVERJANU

sobota, 6. julija
nedelja, 7. julija

Spedizione in Abb. Postale Gr. IV - 70% - Autoriz. Prov.le PT GO

Periodico trimestrale Aprile - giugno N° 2 - 1991

21. FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE "ŠTEVERJAN '91"

Pred nami je 21. Festival narodno-zabavne glasbe "Števerjan '91", ki se bo odvijal v soboto 6. in nedeljo 7. julija Med Borovci v Števerjanu. Organizacija je že na dobri točki, tako da lahko trdimo, da je naš Festival že pripravljen.

21. Festival se napoveduje z bistvenimi spremembami, ker smo imeli za potrebno, da damo po 20. letih našemu Festivalu nov pečat, seveda ne da bi opustili stare temelje, tako da bo ta manifestacija vzbudila novo vzdušje, nove nagone in zakaj ne, še en podvig Festivala samega.

Prva od teh sprememb je ta, da mora biti ena od dveh pesmi, ki jih bodo ansamblji izvajali, izvirna in prvič izvedena na našem Festivalu; druga pa mora biti iz zakladnice najbolj priljubljenih slovenskih uspešnic domače glasbe. Ta novost je vzbudila še večje zanimanje med ansambli, tako da se jih je prijavilo kar 21. Zanimivo je tudi da med uspešnimi melodijami, ki jih bodo ansamblji izvajali, dobimo tudi pesmi, ki so jih ansamblji prvič izvajali prav na našem Festivalu. Tako dobimo med temi: "Sosed dober dan" od Fantov vseh vetrov in "Življenje je vrtiljak", ki jo je izvajal ansambel Franca Lipičnika pred 14. leti.

Pomembna novost je tudi v komisiji, zamenjena v celoti, da bi prišle na površje nove ideje in novi pogledi na naš Festival, posebno iz vrst mladih organizatorjev Festivala. Komisija letošnjega Festivala je tako sestavljena:

- komisija za glasbo: Ivan Sivec, Miha Dovžan, Franc Lačen, Janez Beličič, Nevo Radovič, Matej Terpin in Valentina Humar.
- komisija za besedilo: Alenka Saksida, Franko Žerjal in Franka Padovan.

20-letni napovedovalec našega Festivala, Marjan Šneberger, se je lani poslovil od publike 20. Festivala in napovedal, da ne bo več zasedal tega mesta. Organizatorji 21. Festivala smo sklenili da bosta letošnji Festival napovedovala Janez Dolinar in Tajda Lekše, ki sta sicer zelo izkušena na tem področju, saj ju večkrat vidimo na RTV Slovenija.

Novosti imamo tudi v nagradah:

- 1 - nagrada za najboljši ansambel Festivala 2.000.000£ in trofej društva "F.B. SEDEJ";

- 2 - nagrada občinstva 1.000.000£;
- 3 - nagrada za najboljšo melodijo 700.000£;
- 4 - nagrada za najboljšo izvedbo kvinteta 500.000£;
- 5 - nagrada za najboljšo izvedbo tria 500.000£;
- 6 - nagrada za najboljše besedilo 200.000£;
- 7 - posebna nagrada za najboljši zamejski ansambel.

Organizatorji smo pripravili za vse udeležence 21. Festivala še majhno presenečenje, ki ga ne moremo še razkriti. Zato vabimo vse bralce našega lista in vse prijatelje Števerjanskega Festivala, da se 6. in 7. julija množično udeležijo te naše manifestacije med našimi prelepimi Borovci.

SEZNAM ANSAMBLOV NA 21. FESTIVALU

ANSAMBEL ROBERT PRAPROTNIK iz Ljubljane
ANSAMBEL ŠTAJERSKI VRELEC iz Rogaške Slatine
ANSAMBEL "VINOTEKA" IN EDVIN FLISER iz Maribora
ANSAMBEL FRANC POTOČAR iz Novega Mesta
ANSAMBEL "OMAHNA" iz Domžal
ANSAMBEL SIMON LEGNAR iz Velenja
ANSAMBEL MLADI PRIJATELJI iz Maribora
ANSAMBEL ŠERUGA iz Ptuja
ANSAMBEL IVAN PUGELJ iz Novega Mesta
ANSAMBEL BELA VRTNICA iz Logatca
ANSAMBEL PTUJSKIH PET iz Ptuja
ANSAMBEL DRAGO ELIKAN iz Turjaka
ANSAMBEL BRATOV STOPAR iz Mengša
ANSAMBEL BORIS RAZPOTNIK iz Domžal
ANSAMBEL BRATOV POLJANŠEK iz Kamnika
MARIBORSKI KVINTET iz Kamnice
ANSAMBEL SVETLIN iz Moravč
ANSAMBEL "VIKIS" iz Švedske
ANSAMBEL "FANTJE Z VSEH VETROV" iz Novega Mesta
ANSAMBEL "OBZORJE" iz Železnikov
ANSAMBEL "PRIMORSKI FANTJE" iz Pirana

M L A J

Tudi letos smo fantje iz društva "F.B. Sedej" postavili v Števerjanu med Borovci mlaj. Mlaj, ki ni omadeževan s kakšno zastavo ali s kakšnimi napisii, temveč pravi sloven-ski mlaj, ki ga fantje postavljamo v čast števerjanskih deklet.

Tradicijo postavljanja pravega slovenskega mlaja prenašamo iz leta v leto vedno isto, zamenja se le ta ali oni stroj, ki nam olajša delo in napor. Postavljanje mlaja poteka takole: fantje se zberemo opolnoči 30. aprila in se odpravimo v gozd, da bi užagali hrast, ki je bil namenjen za mlaj. Letos smo se odpravili v Gradiškuto, kjer je Damjan Podveršič daroval hrast iz svojega gozda. V gozdu smo tako užagali hrast, ga očistili vej, nato ga s traktorjem povlekli do bližnje ceste, kjer smo ga naložili na voz. Ko smo ga pritrdili na voz, smo se odpravili nazaj v Števerjan. Ko smo dospeli na Jazbine, nam je Damjan Klanjšček pripravil na domačiji svojega starega očeta prigrizek in kapljico briškega, ta-ko, da nam je šlo lepše proti Števerjanu. Med Borovci smo hrast najprej olupili, nato na vrh tega smo nasadili precej veliko vejo breze ali po domače "belega lista". Med tem ča-som pa je nekaj fantov nabralo bršljana in spletlo venec, ki smo ga potem postavili tja, kjer je nasajena veja belega lista na hrast. Od tega trenutka dalje to drevo postane števerjanski mlaj. Treba ga je samo še dvigniti. Za to pa letos nismo imeli nikakršnih težav, ker nam je Aleš Komjanc posodil traktor z dvigalom in smo mlaj postavili kar v četrť ure.

Ko smo vse končali so nam števerjanska dekleta skuhale pašto, da smo se po dolgi in naporni noči malo okrepčali.

Po navadi so števerjanski levičarji postavili v vasi še drugi mlaj, ta pa za preznik dela, z rdečo zastavo. Letos pa iz nepoznanih razlogov, ta mlaj ni bil postavljen.

ZAKLJUČNI NASTOP GLASBENE ŠOLE

V soboto, 8. junija, se je v pevski sobi Sedejevega doma vršil zaključni nastop gojencev SCGV "Emil Komel" oddelka v Števerjanu. Na začetku smo lahko prisluhnili otroš-kemu zboru v spremljavi harmonike, nato pa sta na klavir zaigrali štiri-ročno Mozartovo variacijo Katja in Karin. Karin je zaigrala samostojno še dve skladbici. Aljoša je s svo-jo kitaro pripravil Allegro in Allegretto, nato pa je s sestro Katjo muziciral in pel na-rodno Marko skače. Tudi Eliana pridno vadi, saj je nastopila s tremi pesmicami. Katja se-ga tudi po tujih skladateljih in nam predstavila Thomsona in Drozdova. Klavirju je zopet

sledila kitara, tokrat pod spretnimi prsti Nikolaja Pintar. Sara Terpin in Nikolaj rada igrata v duetu; ob priliki smo lahko prisluhnili njenemu Kontradansu skladatelja Beethovna. Andrejka Hlede nam je nato zaigrala Slovansko rapsodijo in Beethovnov "Za Elizo". Sara je svoje sposobnosti zopet pokazala z izvajanjem zahtevnega Paganinija in Mertza.

Nastop je zaključil otroški zbor s pesmico Mamica je kakor zarja. Program je bil odraz celotnega dela gojencev in skrbnih učiteljic Anice in Anite, ki jima gre vsa pohvala.

MLADINSKI ZBOR OB ZAKLJUČKU SEZONE

V nedeljo, 12. maja, je naš otroški zbor imel kar intenziven pevski dan, saj sta nas čakala kar dva nastopa. Ob 4h smo zastopali goriške otroške zборе na 12. Pastirčkovem dnevu na Repentabru, kjer smo odpeli Kdo najlepše živi in Ko si srečen. Kmalu nato pa smo pohiteli v Nabrežino, kjer se je odvijala prireditev ob materinskem dnevu. Tu smo zapeli: Naša mamica, Jaz sem otrok Marijin, Najlepše na svetu in Ko si srečen. Na harmoniko nas je na obeh nastopih spremljal Saša Hlede, ki je poživil našo že tako veselo pesem.

V Nabrežini je poleg drugega spregovorila prisotnim mamicam tudi naša sovaščanka, gospa Ada Gabrovec, kot izkušena vzgojiteljica in učiteljica. Po končanem sporedu so nam skrbne nabrežinske žene pripravile tudi zakusko. Odpravili smo se tudi na skupni sladoled, ob katerem smo se malo zaustavili, se poigrali, nato pa smo se sicer malo že utrujeni vrnili domov. Hvaležni smo zato g. Marjanu za povabilo na Pastirčkov dan, g. Breclju pa za priložnost, da smo lahko na taki prireditvi s svojimi otroškimi pesmicami razveselili vse mamice ob priliki njihovega praznika.

Naša sezona pa se kljub temu še ni zaključila, saj smo že naslednjo soboto, 18. maja, peli, in sicer tokrat v Podgori na prireditvi Otroški vrtljak. PD "Podgora" je namreč organiziralo prijetno popoldansko srečanje z otroki osnovne šole iz Dobrovega. Mi smo sodelovali kot gostje in zaključili prireditev, ki jo je prepletala pesem treh otroških zborov (slovenskega in italijanskega iz Podgore ter našega) in dramska uprizoritev dveh pravljic, v izvedbi otrok iz Dobrovega.

Dolgoletna navada je bila, da je otroški zbor pel pri maši prvega svetega obhajila. Letos pa smo obhajali ta praznik v nedeljo, 2. junija, skupaj s slovesnostjo sv. Rešnjega Telesa in Krvi, zato smo otroci zapeli samo vstopno pesmico: Bodi pozdravljen zlati moj dan. Tokrat nas je na harmonij spremljala Andrejka Hlede. Med mašo in procesijo je pel mešani zbor.

V soboto, 8. junija, je bil zaključni nastop Glasbene šole v Števerjanu. Ob tej priliki je nastopil tudi naš otroški zbor, in sicer na začetku in na koncu.

S tem nastopom smo uradno zaključili vaje in sezono, ki je bila, predvsem zadnji mesec, zelo intenzivna. Nenazadnje naj se zato zahvalimo g. župniku, ki nam je bil skozi celo leto ob strani, nam pomagal pri dojemanju pesmic in predvsem pri dikciji, ki je še tako važna! Zahvala naj gre seveda tudi vsem staršem, ki so dobrovoljno in potrpežljivo vozili svoje otroke vsak teden k pevskim vajam, saj dobro vemo, da brez truda ni uspeha, brez pevskih vaj pa bi tudi naša otroška slovenska pesem v Števerjanu počasi ugasnila.

OBISK DEKLIŠKEGA ZBORA IZ TOLMINA

V nedeljo, 23. junija, smo imeli v gosteh dekliški zbor iz Tolmina. Skupno srečanje smo začeli z božjo službo, pri kateri so dekleta sodelovala s svojimi očarljivimi glasovi. V uvodu svete maše so nas pozdravile s pomladnimi, mladostniškimi besedami; pela so vse dele svete maše in seveda druge pesmi. Mogočno sta doneli Marijini "Dajte mi zlatih strun" in "O Mati čistega srca", pa tudi zaključni laudate Domino nam je s solističnim delom ostal globoko vtisnjen v srcu. Po končani božji službi smo se mladi hoteli поблиže spoznati z dekletji, zato smo šli na sladoled v Dvor. Tam smo si izmenjali mnenja in izkušnje, nato pa smo šli v župnijski dom, kjer so nam števerjanske žene pripravile kosilo, fantje pa so spekli meso na žaru. Kmalu smo začeli prepevati vesele slovenske narodne pesmi, ki so nas med sabo še tesneje povezale. Dekleta so si nato ogledala še spodnje prostore Sedejevega doma in posebej pevsko sobo, ki je one nimajo. Povedale so nam, da imajo z vajami velike težave zaradi prostora. Ob odhodu smo dekletom poklonili v spomin na obisk knjigo Števerjan, kaseto 20. Festivala in razglednico naše cerkve. Dekleta so bila ob vsem tem zelo vesela, zato so nas tudi povabile, da jim obisk čimprej vrnemo. Zahvaljujemo se jim, da so se oddzvale našemu vabilu, predvsem njihovi dirigentki Barbari in "...naj tudi to pripomore k temu, da bo naša ljubezen do Boga in do vseh naših bratov in sester vedno bolj rastla", kot je dejal Ivan ob sklepu svete maše.

SLOVENIJA SAMOSTOJNA DRŽAVA !!

Končno se je uresničil tisočletni sen slovenskega naroda, da dobi svojo lastno, samostojno državo. 25. junija 1991 je slovenska skupščina (parlament) odobrila sklepe, na podlagi katerih je republika Slovenija samostojna država. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi na Hrvaškem.

Ne glede na težave z mednarodnim priznanjem, grožnjami iz Beograda in številnim drugim težavam, ki so nastopile in se bodo najbrž še pojavile, lahko izrazimo naše največje zadovoljstvo ob tem zgodovinskem dogodku.

Sprejet je bil tudi ustavni zakon, s katerim je bil zamenjan grb republike slovenije in s katerim je bila zamenjana slovenska zastava. Nova zastava je sestavljena s treh vodoravnih črt (bela-modra-rdeča), v levem zgornjem delu pa je novi slovenski grb. Končno je z zastave odpadla rdeča zvezda, kar je po svoje tudi zgodovinski dogodek, ki najboljši zgovorno simbolizira spremembe v Sloveniji.

MEŠANI ZBOR

Mešani pevski zbor "Sedej", je imel v zadnjem času dva važnejša nastopa.

Najprej je pel na koncertu velikonočnih pesmi, ki ga je v Štandrežu priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov. Predstavil se je s tremi skladbami iz svojega bogatega velikonočnega programa. Zbor je vodil Tomaž Tozon, orgljal pa je Herman Srebernič.

Naslednji važnejši nastop je bil sredi meseca maja, ko je zbor nastopil na komemoraciji na Kijah nad Cerknem. Šlo je za spominsko svečanost na katerem so se udeleženci spomnili ubitih duhovnikov, med katerimi je bil tudi Lado Piščanc in drugih nedolžnih žrtev, ki so bile v času vojne obtoženi izdajstva. Zgodovinska raziskava je dokazala, če je bilo to sploh potrebno, da je šlo za nedolžne žrtve, ki jih je skupina nasilnih partizanov obsodila in umorila.

Na komemoraciji je tako kot gost nastopil tudi naš zbor, pod vodstvom Tomaža Tozona. Sedaj se zbor odpravlja v Soave pri Veroni, kjer bo kot gost nastopil na tradicionalni pevski reviji.

Z V O N E N J E

V petek, 24. maja, je bila ponovna civilna obravnava zaradi števerjanskih zvonov. Zadnja obravnava pred to je bila pred tremi meseci; takrat so si odvetniki obeh strani vzeli tri mesece časa, da so si dobro pregledali ekspertizo o močnem hrupu, ki jo je izdelal sodni izvedenec v treh nočeh v pretekli jeseni. Sedaj pa si je sodnik, po zaslišanju obeh strani, vzel par tednov časa, da bo premislil o razsodbi.

Na tej obravnavi je odvetnik Formentini predstavil sodniku tudi kopijo prijave proti skupini števerjancev, ki so, po njegovem mnenju, namenoma vozili po cesti pred hotelom v nočeh, ko je izvedenec izvajal meritve hrupa.

R O J S T V A

V zadnji številki našega lista smo po pomoti izpustili rojstvo male Nikol Dorni, ki se je rodila 12. januarja letos. Oče ji je Rinaldo, mati pa Anamarija.

27. marca se je rodil Luka Terčič. Oče mu je Marko, mati pa Nadja.

Srečnim staršem čestitamo, Nikol in Luku pa želimo da bi zrastle v pridna in zavedna Slovenca.

P O R O K A

9. junija sta si v števerjanski cerkvi obljubila večno zvestobo Branko Terčič in Franka Padovan. Novemu paru čestitamo in želimo obilo sreče v novem skupnem življenju.

S M R T I

Alojz Škorjanc

V prtek, 12. aprila, se je po celem Števerjanu razširila vest, da so našli na domu mrtvega Alojza Škorjanc, ki je bil najstarejši naš vaščan. Rodil se je namreč 25. junija leta 1900 v Števerjanu. Oče mu je bil Ivan, mati pa Marija Filipič. Rodil se je v družini z 11. otroki, oj je bil 5. po vrsti. Bil je samski, po poklicu kmet. Živel je na Bukovju, pri Kararavih po domače. Do nekaj let od tega je živel skupaj s sestro, ki bila tudi samska. Vsi smo ga poznali za zelo zaprtega vase, saj ni rad spregovoril z nobenim tujcem.

Karolina Klanjšček, roj. Komjanc

Karolina Komjanc se je rodila v Gorenjem Cerovem 1. oktobra 1910. Bila je hčerka nezakonske matere. Še pet let stara je morala v begunstvo med prvo svetovno vojno. Ko se je vrnila iz begunstva, je živela na stričevem domu. Njena mati je preživljala sebe in otroka s prodajanjem vseh vrst drobnarij, ki jih je optane na hrbtno nosila od Brd preko Gorice, skozi soško dolino, skozi vse vasi in naselja do Sv. Lucije, Kobarida, Bovca in še dalje. Na ta potovanja je imela s seboj hčerko, kakor hitro je ta odrasla v obvezni šoli. Tako se je zgodilo, da je pustila dekletce pri neki družini pri Sv. Luciji. Kot protiplačilo za hrano in uk šivanja, ki ga je dobivala pri hiši, je morala opravljati vsa gospodinjstva dela, mati pa je morala k temu dodati še prispevek v denarju. Ko se je izučila poklica, se je vrnila v domači kraj, kjer je bila mati kupila majhno domačijo. Odslej se je preživljala s šivanjem in kmečkim delom. Še mlada je pristopila k domačemu cerkvenemu pevskeму zboru in še ne osemnajstletna je pela pri sprejemu novih zvonov, ko so jih na vozovih pripeljali iz Gorice. Ko je bila stara 23 let ji je umrla mama. Petindvajsetletna se je poročila z Adolfom Prinčičem, a je z njim preživela v zakonu komaj nekaj mesecev. Iz tega zakona se ji je rodila prva hčerka dva meseca po moževi smrti. Kasneje se je poročila z Antonom Klanjščkom. V tem zakonu je imela še tri otroke, dva sina in hčerko. V drugi svetovni vojni je morala s svojim delom preživljati sebe in štiri otroke. Poleg tega je pomagala še možu, ki je bil najprej vpoklican k vojakom, kasneje zaprt v tržaških zaporih in nazadnje pri partizanih. Ob razmejitvi leta 1947, se je z družino preselila na Trebež, ker je ta pripadel Italiji. Kasneje sta z možem prihranila za njivo, na kateri sta s pomočjo svojih otrok počasi zgradila nov dom. Tu je dočakala poroko vseh svojih otrok in videla rojstvo šestih vnukov.

Karolina, Lina kakor smo jo vsi poznali, je umrla doma na Jazbinah v nedeljo, 2. junija. Huda bolezen jo je zadela letos za Veliko noč in nobena zdravniška pomoč ji ni pomagala. Pogreb je bil naslednji torek na Jazbinah.

Albert Gabrovec

Prve dni v aprilu je odjeknila v naši vasi vest, da je v daljni Avstraliji 1. aprila zavredno zaspal naš domačin Albert Gabrovec. Rodil se je namreč prav tu, v Števerjanu in si-

cer: na Sovenci 24. septembra 1926. Izredno hudi ekonomski položaji so bili porok, da mu je mama morala že komaj 5-letnemu otroku takorekoč "s trbuhom za kruhom". Doma je pustila malega Alberta in njegovega brata Alojza, ki so ju začasno vzeli v rejništvo pri Tončevih v Kakencah. Alojz je tam ostal vse do danes, Alberta pa je življenska pot gnala najprej v boje 2. svetovne vojne, saj je bil poklican v Potenco kot 16-letni fant v vrste takojimenovanega "Battaglione speciale". Po končani vojni se je vrnil na svoj "dom" k Tončevim, kjer je vestno pomagal na kmetiji kot delavec-hlapec. Leta 1951 je bil med ustanovitelj Kmečko-delavske zveze. Že naslednje leto, leta 1952, se je oženil z domačinko Sonjo Ciglič in kmalu po poroki sta mlada zakonca šla iskat sreče po svetu. Svoj novi dom sta si uredila v Avstraliji.

Vsem pokojnim želimo naj se spočijejo v dobrem Bogu. Svojcem pa izrekamo globoko krščansko sožalje.

D A R O V I

Za cerkev v Števerjanu:

N.N. 100.000£; N.N. 50.000£; Terpin Mirko, odpis cerkvenega dolga 1.000.000£; faran, ki mu je cerkev pri srcu 100.000£; Bruna Meriak 10.000£; Silvana in Sonja Maligoj 65.000£; N.N. 100.000£; boter ob krstu 50.000£; N.N. 70.000£; ob 3. obletnici smrti pokojnega Jožefa Tomažič, družina Tomažič 50.000£; N.N. 50.000£; v spomin na pokojnega Alberta Gabrovca, sestrična 50.000£, letniki 1926 50.000£; N.N. v zahvalo ob 60. letnici rojstva 100.000£; v spomin na pokojnega Lojzeta Škorjanc, Emil Škorjanc 150.000£; ob 25-letnici poroke, družina Terčič 100.000£; N.N. 50.000£; ob 25-letnici poroke, Remigij Ciglič je odpisal cerkveni dolg 1.000.000£.

Za cerkev na Jazbinah:

namesto cvetja na grob pokojni Marici Mrak, g. Franzot 50.000£; v spomin na pokojno mater hči Silvana 250.000£; Družina Colja iz Moše 50.000£ in v dober namen 20.000£; N.N. za večno luč 50.000£.

Za misijon Ivana Štanta:

V spomin na pokojno Marico Mrak, Komjanc B. 30.000£.